

Postopkovnik za izvedbo participativnega proračuna v javnem zavodu Center Rog
(Priloga pravilnika PR 42-2025 o participaciji uporabnikov pri upravljanju Centra Rog)

Obrazložitev

Model pilotne izvedbe participativnega proračuna za Center Rog predvideva izvedbo v petih fazah. Prve tri faze predstavljajo postopek posvetovanja s člani, četrta faza je izvedba izbranih projektov, peta faza je evalvacija. Časovni elementi so predvideni za pilotno izvedbo in se primerno prilagodijo, če se prva izvedba terminsko zamakne. Vsi podrobni elementi izvedbe se v prihodnjih izvedbah prilagodijo ugotovitvam faze evalvacije.

Faze izvedbe

Prva faza

Prva faza je zbiranje predlogov in razprava. Med predvidoma 15. 5. in 15. 9. tekočega leta bodo lahko člani predlagali predloge projektov, ki bodo morali ustrezati kriterijem. V fazi zbiranja predlogov se hkrati z zbiranjem predlogov izvedejo tudi pogovori med člani o potrebah v skupnosti.

Druga faza

Druga faza je evalvacija predlogov. Med predvidoma 16. 9. do konca septembra tekočega leta, bo komisija za pregled predlogov preverila vse prejete predloge in ugotavljala skladnost s prej zastavljenimi kriteriji. Tiste predloge, ki ne bodo ustrezali kriterijem, bo izločila z obrazložitvijo, kateremu kriteriju ali kriterijem predlog ni ustrezal. Prav tako bo ocenila predviden strošek izvedbe predlogov. Vsi predlogi, ki bodo ustrezali vsem kriterijem, se umestijo v tretjo fazo.

Komisija, ki bo sestavljena iz predstavnika upravljalca, predstavnika članov in zunanjega strokovnjaka, bo objavila rezultate in razlage svoje deliberacije.

Tretja faza

Tretja faza je odločanje, ki bo potekala predvidoma od 1. 10. do 15. novembra tekočega leta. Vsi predlogi, ki bodo ustrezali kriterijem in bodo finančno ovrednoteni, se bodo umestili v glasovanje. V glasovanju bodo člani z glasovanjem izražali podporo posamičnim predlogom. Vsak član bo lahko projektom dodelil glas podpore in s tem odločal o tem, kateri predlog se mu zdi bolj koristen in kateri manj. Kot rezultat glasovanja nastane prioriteta lista predlogov. Iz te prioritete liste predlogov se nato v letni načrt umestijo projektni predlogi v znesku predvidenem za participativni proračun od tistih z največ glasovi navzdol, in sicer dokler skupna vrednost projektov ne zapolni predvidenega finančnega okvirja.

Četrta faza

Četrta faza je izvedba zmagovalnih projektov in se izvaja od 1. 1. do 31. 12. prihodnjega leta. Izbrani projekti se izvedejo na enak način, kot siceršnje aktivnosti zavoda v skladu z notranjimi pravili.

Peta faza

Peta faza predstavlja evalvacijo izvedenih postopkov. Enkrat na cikel, predvidoma v zadnjih dveh mesecih, se izvede evalvacija predhodnih faz. Pri evalvaciji se preverja, če je bila primerna udeležba, tako pri oddaji predlogov, kot pri glasovanju, ali so bili kriteriji za predloge smiselno zastavljeni in ali zastavljeni okvirji odgovarjajo na potrebe članov. Iščejo se možnosti izboljšav. Pridobi se tudi mnenja in predloge za izboljšave s strani članov.

1.	Razpis zbiranja predlogov in objava kriterijev za predloge	marec
2.	Zbiranje predlogov in izvedba posvetov	maj - september
3.	Evalvacija predlogov	do konca septembra
4.	Glasovanje o predlogih	oktober - november
5.	Izvedba izglasovanih predlogov	januar - december
6.	Evalvacija	avgust - september

Predvidena časovnica izvedbe participatornega proračuna v Centru Rog

Okvir izvajanja

Projektni okvir izvajanja participativnega proračuna je:

1. V fazi predlaganja in glasovanja sodelujejo vsi člani, ki so bili člani vsaj en dan pred pričetkom glasovanja.
2. Skupni finančni okvir je opredeljen v finančnem načrtu in hkrati objavljen v vsakoletnem Javnem pozivu za zbiranje predlogov. Ta znaša najmanj 20.000 €.
3. Posamičen predlog je lahko ovrednoten med 500 - 12000 oziroma 8000 € za predloge, ki se nanašajo na okolico Centra Rog.

V participativnem proračunu lahko sodelujejo le člani, ki so imeli status člana vsaj en dan pred pričetkom glasovanja.

Kriteriji za oddajo predlogov:

Upoštevajo se le predlogi, ki ustrezajo kriterijem. Kriteriji za oddajo predloga so zastavljeni tako, da dopuščajo čim več svobode in kreativnosti članom, hkrati pa zagotavljajo, da so predlogi zakoniti, izvedljivi in finančno vzdržni.

Projektni predlog je upravičen za uvrstitev na glasovanje, če izpolnjuje naslednje kriterije:

1. Je skladen z zakonodajo in internimi akti zavoda, vključno s programskimi usmeritvami in aktualno 5-letno strategijo razvoja javnega zavoda.
2. Je takšen, da je izvedba v pristojnosti zavoda.
3. Se nanaša na infrastrukturo ali opremo namenjeno članom ali na mehke vsebine namenjene članom.
4. Ni že predviden za izvedbo v letnem načrtu.
5. Mora biti takšen, da koristi celotni skupnosti Centra Rog oz. širšemu krogu uporabnikov, ne le parcialnim interesom.
6. Je ustrezno finančno ovrednoten.
7. Je izvedljiv v sklopu enega letnega načrta.

Način oddaje predlogov

Člani bodo lahko predloge oddali preko spletne aplikacije, do katere bodo imeli dostop iz svojega uporabniškega računa na spletni strani. V obrazcu za oddajo predloga bo član s svojimi besedami opisal projekt, ki ga predlaga, pojasnil kako bo projekt koristil članom CR ter bo ocenil finančno vrednost predloga. Ob oddaji predloga bo lahko, ni pa obvezno, priložil tudi dokumente, ki se mu zdijo relevantni (konceptualno risbo, predračun, tehnični načrt, itd.).

Evalvacija predlogov

Po končanem zbiranju predlogov bo vse prispele predloge preučila Komisija za participatorni proračun, v sodelovanju s strokovnimi službami. Preverila bo skladnost predlogov s kriteriji in izločila predloge, ki kriterijem ne bodo ustrezali. Komunicirala bo s predlagatelji, če bo želela dodatna pojasnila glede predlogov ali ugotovila, da bi predlogi lahko bili skladni z manjšimi popravki. Predloge bo tudi finančno ovrednotila.

Vsi predlogi, ki ne bodo ustrezali kriterijem bodo izloženi z javno obrazložitvijo, ki bo posredovana predlagatelju, objavljena pa bo tudi v spletni aplikaciji.

Naloge in delo komisije:

- Komisija preveri vsak predlog, če je skladen s kriteriji. Vsak prispeli predlog primerja z vsakim kriterijem. Za izločitev je dovolj, da predlog ne ustreza enemu izmed pogojev. Vsaka odločitev o izločitvi mora biti pisno obrazložena, z navedbo kateremu kriteriju predlog ne ustreza in zakaj. Odločitve o izločitvi naj bodo objavljene v aplikaciji ob vsakem izločenem predlogu.
- Komisija ne sme spreminjati vsebine projekta brez soglasja predlagatelja. Tipično se v vsebino predlogov ne posega. Izjema je, kadar komisija oceni, da bi bil predlog sicer izločen, vendar bi lahko z manjšo spremembo ustrezal kriterijem. V tem primeru komisija kontaktira predlagatelja in mu sporoči stanje ter ga pozove k dopolnitvi ali mu celo predlaga dopolnitev. Če se predlagatelj odzove in spremeni predlog na način, da predlog nato ustreza kriterijem, se predlog spremeni in umesti v glasovanje. Če predlagatelj s spremembo ne soglaša ali se na poziv ne odzove, se predlog izloči.
- Pri preverbi predlaganih projektov komisija samostojno oceni, če je predlagana vrednost predloga realna. Če komisija ugotovi, da za predlagani znesek predlaganega projekta ni mogoče izvesti, mora samostojno oceniti vrednost predloga in lahko brez strinjanja predlagatelja spremeni vrednost projekta. Če popravljena vrednost presega omejitve finančnega okvirja, se lahko predlog izloči, lahko pa se pozove predlagatelja k modifikaciji projekta, če se ocenjuje, da bi lahko.
- Komisija lahko združi predloge, če ugotovi, da je več članov predlagalo identičen ali skoraj identičen predlog. Da bi preprečili drobljenje glasov se lahko poskuša projekte združiti. To se naredi tako, da se kontaktira vse predlagatelje podobnih projektov in se jim predlaga, da se podvojeni predlogi izločijo s soglasjem predlagateljev tako, da ostane le en skupen predlog. Če se predlagatelji s tem posegom ne strinjajo, ali se ne odzovejo, se na glasovanje umesti vse verzije podobnih predlogov.
- Vse predloge, ki ustrezajo vsem kriterijem, komisija umesti v fazo glasovanje.

Glasovanje

Glasovanje predvidoma traja en teden, po presoji lahko tudi dlje. V tem časovnem obdobju bodo lahko člani oddali svoje glasove. Člani bodo glasovali preko spletne platforme, do katere bodo dostopali s svojimi identifikacijskimi članskimi izkaznicami. Pri glasovanju se bo uporabila metoda nakupovalne košarice, kjer bodo člani izbrali poljubno število predlogov, dokler skupni znesek predlogov ne bo zapolnil finančnega okvirja participativnega proračuna. Vsak v košarico umeščen predlog, prejme eno točko.

Rezultati glasovanja se bodo določili tako, da se bodo štete vse prejete točke za vsak posamičen predlog in se projekte razvrstilo glede na prejete točke, od tistega z največ točkami do tistega z najmanj točkami. Na tako nastali prioritetni listi se bo kot izglasovane štelo projekte, ki bodo na glasovanju prejeli največ točk in sicer toliko projektov, da skupna vrednost projektov zapolni celoten finančni okvir. Če bodo po tem ključu ostala nerazporejena sredstva, lahko komisija v financiranje doda tudi najvišje uvrščen predlog, ki ga bo s preostalimi sredstvi še mogoče financirati, v nasprotnem primeru se rezervirana sredstva vrnejo v integralni proračun. Tako bo nastala lista izglasovanih predlogov.

Izvedba

Listo izglasovanih predlogov bo zavod umestil v letni finančni načrt za prihodnje koledarsko leto, preden bo ta šel v obravnavo. Ko bo letni načrt potrjen, bo Center Rog ob pričetku finančnega leta pričel z izvedbo projektov in sicer na enak način in ob upoštevanju pravil javnega naročanja, ki splošno veljajo za delovanje zavoda. Kjer je smiselno, odvisno od narave projekta, se predlagatelja lahko vključi v izvedbo njegovega projekta v smislu ciljnega informiranja, dodatnega posvetovanja s članom, da bi se čim bolj zvesto izvedlo njegovo idejo, morda tudi iz vidika vključevanja članstva v izvedbo samo.

Če se pojavijo zapleti pri izvedbi projektov, je odgovornost vodstva zavoda, da zaplete reši. S tem, ko je komisija predlog umestila v glasovanje, je prevzela odgovornost za to, da je projekt izvedljiv. Če iz nepredvidljivih objektivnih razlogov kakšen projekt ne bo izvedljiv, se neizvedba javno obrazloži, sredstva, ki zaradi tega niso bila porabljena, pa se uporabijo za povečanje finančnega okvirja v naslednjem ciklu.

Evalvacija

Evalvacija se izvede proti koncu izvedbenega in pred začetkom novega posvetovalnega cikla. Namen evalvacije je, da preveri smiselnost postopkov in izvedbe preteklega cikla in če se dosega primerno stopnjo participacije. Evalvacija se izvede deloma z vodstvom zavoda, ki evalvira samo izvedbo projektov, delno pa s posvetom z različnimi deležniki, ki evalvirajo uporabljene postopke v posvetovalnem delu. Če so v postopku evalvacije identificirane problematike ali priložnosti za izboljšavo, se primerno modificira postopek izvedbe za naslednji cikel, prilagodijo se kriteriji za oddajo predlogov ali kakšni drugi elementi izvedbe.